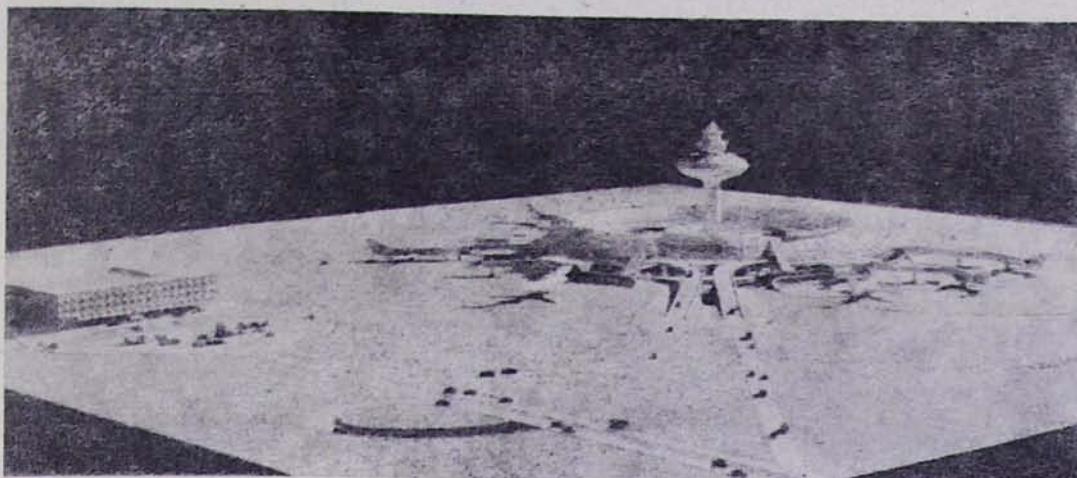

Բայց... սալիքն վրա արյո՞ւն, սո՞ւզ քեռ-
ցեր են...
Հարս, ճրագդ աստիճն երկարեւ.

Հերոս տղաս նոն զարհված է սրտեն,—
Աշխ, հարս, ճրագդ մարեն...

Քաղաքացին նոր օդանավականանի շնչքի նախագիծը. Երևան

ԳԵՎՈՐԳ ԷՄԻՆ

Ն Ա Մ Ա Կ Ը

Նամակը եկավ ժամը երեքին,
Նա ժամը մեկին... մեռած էր արդեն.
Ինչքա՞ն էր կարոտ նա այդ նամակին,
Խակ հիմա... աշքն էլ իսկի չթարթեց...

Երբ մարտն ավարտվեց, ու եղավ դադար,
Մի հա՛վը էր ճախրում դիրքերի վրա.—
Սոր նամակն էր այն, որ սրտապատու,
Դիակների մեջ փնտրո՞ւմ էր ճրան...

1942

ՆԱԽԻՇ ԶԱՐՅԱՆ

Զ Ա Յ Ն Հ Ա Յ Ր Ե Ն Ա Կ Ա Ն

Այն ձեզ էր հորդորում քերթողահայրը մեծ՝
Խորենացին,
Որ մի ձեռքով բռնեց կերոնն Արևելքի
Եվ մի ձեռքով՝ կերոնն Արևմտաքի,
Եվ լոյս արագ դեպի դարերը հին:
Տեսավ նա այն ուղին,
Որով անցել էր բարավանը մեր ամսարո-
պածեծ:
Սոսապելի ուկրա կեղևը նա բացեց,
Գտավ մեր պատմության կորիզը կենաս-
թով
Եվ այն, ինչ նիզակով էր նվաճել Տիգրա-
նը մեծ,
Նա նվաճեց կրկին մագաղաթով:

Այսուղի կանգնե՞ք մի պահ,
Խոնարհիցե՞ք,
Ինչպես խոտերն են խոնարհվում արշա-
լուսից առաջ:

Արյան մառախոտից
Եղում է Վարդանի պատկերը սեգ
Եվ աջը մեզ մեկնած՝ կրկին գոչում է.
—Հա՛յ բաջեր, հառա՞չ...
Այն մամանակ:
Պարսիկն ուզում էր կլանել մեր սիրուն ու
մեր լեզուն:
Եվ հայ գնդերն բարձրացան ի մարտ.
Եղան ամենըր—պարմաններն արևազուն,
Եղան տիկնայր մեր փափկասուն,
Եղան իշխան, ուսինկ ու քահան:
Եվ անա գնդերն առաջնորդում էր
նա,
Կաղներազուկ սպարապետը մեր,
Վարդան Մամիկոնյանը:
Այն ամեն Ավարդայում
Երար դիպան երկու զորություններ,
Պարսիկը ուզմական իր փղերով,